

Kostní nádory

Problematika kostných nádorů je pro „klasickou“ klinickú onkologiu okrajové téma. Z väčšej časti sú pacienti s kostnými nádorami liečení na ortopedických pracoviskách. Vzhľadom k prevažujúcim benigným nálezom je to pochopiteľné, jejich liečba je čistě chirurgická. Na druhej strane existujú maligní nádory skeletu a u nich je problematika ďaleko složitější, více onkologická.

Vlastní diagnostické postupy jsou podrobněji popsány v článkách o radiodiagnostice a patologii nádorů skeletu. Už jen z výčtu množství kostných nádorů je zřetelné, že taková diagnostika není rutinní záležitostí a vyžaduje bohaté zkušenosti. Špatná diagnóza je začátkem konce. Veškeré terapeutické postupy u maligních nádorů jsou tedy zcela zásadně závislé na práci patologa. Ve vlastní praxi jsem se setkal s případy, kdy nebyl rozpoznán malobuněčný osteosarkom nebo byla pozdě revidovaná diagnóza Ewingova sarkomu/PNET a špatná diagnóza vedla k fatálnímu osudu pacientů. Patologovi nyní pomáhají znalosti o fúzních genech, které přispívají k jistotě diagnózy. Molekulární diagnostika je tedy denodenní nutností.

Svým biologickým chováním jsou malignity skeletu nemocí systémovou. Nejlepším důkazem toho jsou zkušenosti s jejich léčbou před érou chemoterapie. Ortopedická nebo radioterapeutická liečba bola zaměřena na vlastní nádor, ale mikrometastatický – nepoznaný – rozsev choroby pečelil osud prevažujúcej väčšiny (80 – 85 %) pacientů do dvoch rokov od diagnózy.

Zařazením neoadjuvantní a adjuvantní léčby chemoterapií přispělo k zásadnímu pokroku ve výsledcích dlouhodobého přežití, které dosahuje přibližně 70 %. Na tomto příkladu lze demonstrovat úspěchy interdisciplinární péče. Pacient s malignitou skeletu je léčen více odbornostmi a jen a pouze jejich vzájemná spolupráce má šanci na nejlepší výsledky. Operační postupy, typy operací a kostních náhrad, kombinace léčiv a radioterapie podle histologické odpovědi nádoru na předoperační léčbou a úspěchy v podpůrné péči jsou nyní standardem péče. Na některých pracoviskách jsou zavedena pravidelná setkání všech odborníků s cílem diskuse nad detaily a časovým zařízením jednotlivých léčebných postupů.

Stejně jako v hematologii, existuje i v klinické onkologii velké očekávání v zařazení moderní, tzv. cílené léčby. První výsledky poukazují na fakt, že existuje šance na aditivní nebo synergické působení cílených léčiv spolu s konvenční chemoterapií; toxicita cílených léčiv je z větší části únosná. Lze tedy očekávat, že se v další dekádě dočkáme některých zásadních změn v léčbě pacientů i s kostními malignitami, jako byl poznatek o léčbě nádoru GIST pomocí imatinibu.

Léčba malignit skeletu je dlouhodobá. V některých případech pacient vyžaduje léčbu trvající i dva roky, během níž neustále rehabilituje, trpělivě první rok snášá opakované komplikace po chemoterapii, případně po léčbě interferonem (protokol Euramos). Komplikace po kostních náhradách mohou někdy vést k re-operacím až amputacím. Adolescenti, u kterých je indikována amputace jako život zachraňující výkon, takovou představu nesdílí a mnohdy odkládají. Pacientům tedy náleží patřičná socio-psychologická podpůrná péče, bez které je taková léčba utrpením. Výsledek ovšem stojí za to, někdy s pacienty po letech v remisi už s úsměvem vzpomínáme na všechny problémy, které museli během léčby podstoupit.

Doufám, že téma kostných nádorů klinické onkology a praktické lékaře zaujme. Hlavním cílem by mělo být, aby každý lékař v terénu věděl, na které pracoviště takového pacienta odeslat, lokální situaci a kolegy znají sami nejlépe.

MUDr. Peter Múdry, Ph.D.

Klinika dětské onkologie

Lékařské fakulty Masarykovy univerzity
a Fakultní nemocnice Brno – Dětská nemocnice

Onkológia

Ročník 6, 2011, číslo 2, vychádza 6 x ročne

Vychádza v spolupráci so:

- Slovenskou onkologickou spoločnosťou SLS (www.onkologia.sk).
- Slovenskou chemoterapeutickou spoločnosťou SLS

Predsa redakčnej rady:

prof. MUDr. Stanislav Španík, CSc.

Redakčná rada:

doc. MUDr. Igor Andrašina, CSc.
MUDr. Viera Bajčiová, CSc.
doc. MUDr. Vladimír Bella, PhD.
doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.
MUDr. Ľuboš Drgoňa, CSc.
MUDr. Pavol Dubinský, PhD.
MUDr. Ján Hudeček, CSc.
MUDr. Richard Hrubý, PhD.
MUDr. Karel Kroupa, PhD.
doc. MUDr. Izabela Makaiová, CSc.
doc. MUDr. Jozef Mardiac, CSc.
MUDr. Ladislav Masák, CSc.
doc. MUDr. Michal Mego, PhD.
MUDr. Patrik Palacka
prof. MUDr. Lukáš Plank, CSc.
MUDr. Mária Rečková
MUDr. Tomáš Šálek
MUDr. Andrej Vranovský
doc. MUDr. Mária Wagnerová, CSc.

Odborný redaktor:

doc. MUDr. Michal Mego, PhD.

Editor rubriky Zo zahraničnej tlače:

doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.

Editori rubriky Publikujeme v zahraničí:

MUDr. Mária Rečková
doc. MUDr. Michal Mego, PhD.

Kontrola autodiagnostických testov:

doc. MUDr. Michal Mego, PhD.

Vydavateľ:

SOLEN, s.r.o., Bratislava

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Adresa redakcie:

SOLEN, s. r. o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava
tel.: 02/5465 1386, fax.: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktor časopisu:

Mgr. Roman Jazudek, 02/ 5413 1381, 0910 956 370,
jazudek@solen.sk

Šéfredaktor vydavateľstva:

Mgr. Roman Jazudek, jazudek@solen.sk

Grafická úprava, sadzba:

Ján Kopčok, kopcok@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Ing. Monika Liedlová, 02/5413 1365,
liedlova@solen.sk

Predplatné na rok 2011:

Cena predplatného za 6 čísel na rok 2011 je 18 €
Časopis si môžete objednať na www.solen.sk,
e-mailom: predplatne@solen.sk,
telefónicky: 02/ 5465 0649, faxom: 02/ 5465 1384

Články z hlavnej témy čísla prechádzajú dvojitoú recenziou. Ostatné články sú recenzované raz.

Registrácia MK SR pod číslom EV 3580/09

ISSN 1336-8176

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).

Citácie sú spracované v CIBaMed.

Citačný index: Onkológia (Bratisl.)

Vydavateľstvo SOLEN, s.r.o., má na základe zakúpenej licencie výhradné právo na preberanie a publikáciu článkov z časopisov Interná medicína pro praxi, Onkológia a ďalších časopisov vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ČR.

Akákoľvek časť obsahu alebo článku nesmie byť kopírovaná alebo inak rozmnožovaná s cieľom ďalšieho šírenia akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme bez písomného súhlasu vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ako vlastníka autorských práv.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.